

KERESZTÉNY MAGVETŐ.

SZERKESZTIK ÉS KIADJÁK:

PÉTERFI DÉNES ÉS KOVÁCS JÁNOS.

FŐMUNKATÁRSÁK:

KANYARÓ FERENCZ, DR. GÁL KELEMEN, GÁLFI LŐRINCZ.

XXXVII. KÖTET.

KOLOZSVÁR,

AJTAI K. ALBERT (MAGYAR POLGÁR) KÖNYVNYOMDÁJA

1902.

Digitized by the Internet Archive
in 2024

TARTALOM.

I. Egyházi dolgozatok.

Emlékezzünk régiekről. (Egyh. beszéd.) RÉDIGER GÉZA	19.
Imák. DEMETER DÉNES.	30.
Árkosi Benkő Mihályné koporsójánál. PÉTERFI DÉNES.	53.
Egyházi beszéd. VÉGH MIHÁLY.	214.
A mi vallásunk célja. (Egyh. beszéd.) FAZAKAS LAJOS.	320.
Urvaesoraosztási beszéd. VÉGH MIHÁLY.	338.

II. Hittaniak, bölcselmiek.

A vallások története. DR. GRÓF KUUN GÉZA.	1.
Evangelium és Krisztustan. Harnack könyvéből. PÉTERFI DÉNES.	8.
Háromságtan és közhit. VÁRY ALBERT.	65.
Gyöngymondatok. (Újkori íróktól.) Gyűjtötte KISS MIHÁLY. 110, 163, 287, 344.	
Amerikai unitarismus. LŐFI ÖDÖN.	125.
Az isteni gondviselés jelei és céljai a magyar nemzet honfoglalásában. RÉDIGER GÉZA.	207.
Az unitarismus és a modern kereszténység. VÁRY ALBERT.	297.
A vallásos gondolkozás bővülése. LŐFI ÖDÖN.	333.

III. Nevelés és oktatásügyiek.

Magyarország közoktatásügye az 1900. évben. DR. GÁL KELEMEN.	45.
Tanárbeiktató ünnepélyen mondott megnyitó beszéd. FEKETE GÁBOR.	78.

A tornázás hatása a szellemre. LASSEL GYULA.	84.
A természettan módszere. HIDEGH MIHÁLY.	88.
Vörösmarty és Vergilius. DR. KISS ERNŐ.	92.
Tanárbeiktató ünnepélyen mondott üdvözlő beszéd. DR. GÁL KELEMEN.	103.
A nyelvérzék és az iskola. PÁLFI MÁRTON.	130.

IV. Életiratok, történelmiek.

Bogáthi zsoltárai az árulók és üldözők ellen, KANYARÓ FERENCZ.	33, 148.
Egyh. tört. adatok:	
CXLIII. Mária-Therézia vallásügyi rendelete. Tarcsafalvi PÁLFFY GYÖRGY.	43.
CXLIV—VI. A désfalvi templomi székek a XVIII. sz.-ban. Közli KONCZ JÓZSEF.	107.
CXLVII. A kolozsvári unitárius templom elvétele. KANYARÓ FERENCZ.	327.
CXLVIII. Désfalvi nemesek egyházi adója. KONCZ JÓZSEF	323.
CXLIX. A székelykereszturi algymnasium orgonája. Tarcsafalvi PÁLFFY GYÖRGY.	331.
Pokoly úr legújabb egyháztörténete. RÖRENCZ.	111.
Adalékok désfalvi Simon Mihály életrajzához. KONCZ JÓZSEF. .	194.
Régi dolgok. ALBERT JÁNOS.	222.
János Zsigmond fejedelem Árpád- és Anjou-utód. KANYARÓ F.	226
Charruaud Desirè. PAIS EMILIEN.	241.
Bogáthi magáról és Dávid Ferenczről:	
I. Bogáthi naptári följegyzései. POKOLY JÓZSEF.	262.
II. Fölvilágosító észrevételek Bogáthi családi érdekű feljegyzéseihez. KANYARÓ F.	266.

V. Egyházi élet.

A küüllői unitárius egyházkör.	120.
Ferencz József püspök jelentése a főtanácshoz.	271.
Az Egyh. Képv. Tanács jelentése a főtanácshoz.	279.
Ferencz József püspök főtanácsi megnyitó beszéde.	311.
Az Egyh. Főtanács ülésein elintézett ügyek CSIFÓ SALAMON. .	316.
Ferencz József püspök látogatása Budapesten.	348.

VI. Vegyesek.

Californiai levél. Buttrick J. F.	172.
Jézus, mint büntető bíró BARROWS-tól. KOVÁCS JÁNOS.	181.
Nagy Lajos köszöntője a Berde-serleggel.	341.

VII. Irodalmi értesítő.

A kereszténység lényege. Harnack Adolftól. Ism. Péterfi D. 55. Szász Domokos egyh. beszédei. Ism. . . 56. Szabadeivü vallásos gondolkozás a XX. század kezdetén. Angolból fordították unitárius lelkészek és tanárok. Ism. Ferencz József. 165. Imák mindkét nembeli hívek számára. Irta Szentábrahám Mihály. Átdolgozta Csifó Salamon. Ism. . . 168. Confirmatiói emlék. Irta Demeter Dénes. Ism. . . 168. Bibliai történetek. Irta Csifó Salamon. Ism. (i—n.) A marosvásárhelyi czéhek történetéből. Irta ifj. Biás István. Ism. . . 169. Hazánk lakói a római uralom megszűnte után a honfoglalás idejéig. Irta gróf Kuun Géza. Ism. . . 227. Benkő József Hunyadmegyéről. Ford. Konecz József. Ism. (K—6.) 228. A nyelvérzék és az iskola. Irta Pálffy Márton. Ism. . . 228. Józán M. szerkesztésében. . . 228. Áhitat és szeretet. Irta Szabolcska Mihály. Ism. . . 288. Szabadelyü gondolkozás a XX. sz. kezdetén. . . 288. Prot. árvaházi képes naptár. Szerk. Kenessey Béla ism. . . 289. Theol. Szaklap. Szerk. Raffay Sándor. Ism. . . 289. Early Nonconformity and Education. Irta Gordon. Ism. . . 347. Elmélkedések az üdv evangéliumáról. Irta Ménégosz. Ford. ifj. Bartók György. Ism. . . 347. Kolozsv. Képes Naptár. Szerk. Csifó S. és Dr. Veress V. Ism. . . . 347.

VIII. Aranykönyv.

Az „ezredéves emléklapra“ tett kegyes adományok. 63. Adakozások a Sepsí-Szent-Györgyön építendő unitárius templomra. 65. 360. Adakozás a küllői unitárius egyházkörben az 1901. év folyamán. 123. Adomány a nagyajtai egyházközségnek. 124. 180. 359. Adakozás a siménfalvi egyh. községben. 180. Marosszentbenedeki unitar. templomra. 360.

IX. Különfélék.

Dr. Tiele. Darányi Ignácz. 57. A templomépítésetről. Szent-István király intelmei. (K. F.) 58. Felekezetnélküliek. 60. Francia-

országban. Oroszországban. Az afrikai esatateren. 61. A magyar tanítóság. 62. Tisza Kálmán. Ferencz József. 116. Az 1848. XX. törvény-cikk végrehajtása. Gróf Andrássy Gyula nyilatkozata. 117. I. Napoleon a róm. kath. papokhoz. Didon atya a német protestantismusról. 118. Róma és a hellén kereszténység. 119. Clayden. 120. Dr. Vance Smith. 121. Az unitárius lelkészek Nestora. Kolozsvári collegiumunk tanára. Az erdélyi ref. egyházkerület vesztesége. Pályázat. 122. Ferencz József püspök Gagyan. Kőváry László kitüntetése. A fővárosi templomok. 170. A brit és külföldi unitárius társulat. 171. Dr. Hale Eduard. 172. Talmage. A szentszivesek. 173. Németországban. 174. A szerzetes rendekről. 175. A katolikus egyház mérlege. Magyarország vallási statistikája. 176. Dr. Holtzmann. A párisi prot. theol. facultas ünnepélye. 177. A kolozsvári unitárius collegium értesítője. 178. Hódmezővásárhelyi egyházközségünk. Tudori vizsga. A Channinghouse School. Szigethy Mózes. 179. VII. Edward angol királylyá koronáztatott. 229. A szentháromsági unitárius templom. Dr. Székely Ferencz. 230. Benczédi Gergely. 231. Schlauch bibornok. A róm. kath. egyház társadalmi és politikai mérlege. 232. Franciaországban. 235. Németországba. Németország vallási statistikája. Mint vélekedik Turgényev Jézusról. 236. Miért akart Servét 1553-ban Nápolyba menekülni? (Kanyaró F.) 237. Daulet István emléke. (K—ó.) 238. Iskolaügy. Az angol unitáriusok vesztesége. 239. Bedő Lajos. 240. Mátyás az igazságos. Jókai Mór az Erdélyi Irod. Társaság gyűlésén. 290. II. Vilmos német császár theológiája. A róm. kath. congressus. A francia szentszív imádókhoz. 291. A franciaországi helyzetről. 292. Loyson Hyacinthe Krisztusról. 293. Virchow. Angol papok forradalma. 295. A biblia. Szép adományok. 296. Székely-Udvarhelyen építendő unitar. templom tervezete. 348. Br. Bánffy Dezső. 349. Gróf Majláth Gusztáv. 351. Vatikáni ügyek A római index. 352. A „Protestáns Pap.” Dr. Harnack—Pál apostolról. Bourrier. 353. Miért hagyta el Loyson Hyacinthe Franciaországot? 354. A középkori kereszténység és a jelenkori vallásos szellem. 355. Az élet szépsége. Zola. László József. 357. Gyászhirek. 62., 122., 179., 240., 357.
